Jak se na našich tratích (ne)značí návěstidla

Přezkoušení strojvedoucích ČD v rámci zkoušek zvláštní odborné způsobilosti (ZOZ) se chýlí ke konci. Pevně věřím, že si všichni prostudovali předem daný okruh otázek, z něhož se pak k vlastní zkoušce vybrala poměrná část. Asi se shodneme, že podobného testu by se měli povinně účastnit také pracovníci SŽDC – a to nejen výpravčí a traťoví dispečeři, ale také pochůzkáři a traťmistři, kteří jsou zodpovědní za správné umístění a předpisové označení návěstidel.

V otázkách k ZOZ se totiž objevila třeba taková „drobnost", jaké barvy je označovací pás oddílových návěstidel automatického hradla. Všichni máme povinnou znalost předpisu SŽDC D1, a tak víme, že se jedná o označovací pás s červenými a bílými pruhy stejné délky dle článku 724, takové návěstidlo tedy platí jen pro jízdu vlaku. Musí však být doplněno ještě štítkem. Na to se nás sice tvůrci testových otázek neptali, ale táži se já – pokud je v základní bibli SŽDC zakotveno i to, že návěstidla musejí mít vlastní štítky, hlídá někdo, jestli je opravdu mají? Pro odpověď nemusíme chodit daleko, poskytne vám ji i tento můj příspěvek.

Zaměřím se na oddílová návěstidla autobloku na trati 501, konkrétně v úseku Přelouč–Kolín. V článku 728 předpisu D1 se píše, že oddílová návěstidla AB mají značení bílými označovacími štítky s černými nápisy a bílými nátěry stožárů nebo bílými označovacími pásy. Jen připomenu, že na štítku v případě jednokolejné tratě vybavené AB bude kilometrická poloha návěstidla uvedená s jedním desetinným místem (ale bez napsané desetinné čárky), v případě dvou a vícekolejné tratě bude před kilometrickou polohou ještě číslo traťové koleje s pomlčkou. Oddílové návěstidlo AB první traťové koleje v kilometru 210,3 bude vybaveno štítkem 1-2103. Kilometrická poloha návěstidel AB je pak samozřejmě uvedena i v TTP. Tohle strohé konstatování je ze zde citovaného předpisu, ale realita se velmi liší.

Protože už Jan Ámos Komenský hlásal *„Škola hrou"*, pojďme se nyní pobavit a hledat rozdíly na dvou obrázcích z přílohy tohoto článku. Abych ale čtenáře příliš netrápil, vše podstatné napoví jejich popisky.

Jak dokládá obrázek 1, oddílové návěstidlo AB z km 3,2 tratě Prachovice–Přelouč je předpisově označeno včetně štítku.

Zato už na první pohled každý pozná, že na obrázku 2 je něco špatně. Ano, chybí zde onen štítek. Jedná se o oddílové návěstidlo AB z druhé traťové koleje z km 320,5 tratě 501, konkrétně z úseku Přelouč–Řečany nad Labem.

Protože předpisově neoznačené návěstidlo bych mohl hodnotit dle článku 117 D1 jako poškozené *(ve výkladu článku 117 je však značná benevolence, neboť oddílové návěstidlo AB bez štítku je zjevně poničené, ale ne poškozené tak, aby dávalo pochybnou návěst)*, využil jsem služebního postupu a tyto závady nahlásil – a to loni dokonce dvakrát! První hlášenka č. 1468 s podrobným popisem byla odeslána již 16. září 2017, druhá téměř identická (č. 1797) 17. listopadu. Od prvního hlášení uplynulo více jak půl roku, ale světe div se, dodnes nebyla zjednána náprava v plném rozsahu. Z šesti hlášených případů byla opatřena štítkem jen návěstidla AB v km 331,7 a 327,9 tratě 501, a to v úseku Řečany nad Labem–Záboří nad Labem. Upozorňuji, že popisuji nedostatky našeho prvního koridoru, jedné z nejvytíženějších dopravních tepen v zemi – ta by měla být přeci v naprostém pořádku! Zvlášť proto, že finanční přínos pro SŽDC plynoucí z pronájmu této dopravní cesty je jistě nemalý.

Obr. 1

Obr. 2

Je ale ona dopravní cesta po předpisové stránce v pořádku? Na konkrétních příkladech lze takto dokázat, že tomu tak není! Na celém světě se přece ale snad každý, kdo něco pronajímá, má snažit, aby nájemce (uživatel) byl co nejvíce spokojen a nebyly důvody k stížnostem a reklamacím. Jaká je situace v pronájmu dopravní cesty jednotlivým dopravcům, ví nejlépe každý strojvedoucí, který po našich tratích každý den jezdí.

Když tedy dvě hlášení nepřinesla kýžený výsledek, musím nedostatky prvního koridoru zveřejnit touto cestou:

- **na 1. traťové koleji mezi zastávkami Starý Kolín – Kolín dílny chybí štítek oddílového návěstidla AB 1-3438;**
- **na 2. traťové koleji mezi stanicemi Řečany nad Labem – Záboří nad Labem chybí štítek oddílového návěstidla AB 2-3292;**
- **mezi stanicemi Přelouč–Řečany nad Labem chybí na 2. traťové koleji štítek oddílového návěstidla AB 2-3205 a na 2. traťové koleji dále ještě AB 2-3242 (označeno jako Stanoviště oddílového návěstidla podle článku 1025 SŽDC D1).**

Ale co víc? Štítky opadávají jak podzimní listí. Nedávno do zde uvedeného výčtu přibylo oddílové návěstidlo AB mezi stanicemi Ústí nad Orlicí–Brandýs nad Orlicí u 2. traťové koleje v km 261,6. Myslím si, že strojvedoucího nezajímá, že plastové ostění čoček návěstidel se vinou teplotních výkyvů a poryvů větru láme a že s tím ostěním upadne i jeho štítek. My se řídíme předpisem D1 a tam je v článku 728 jasně stanoveno, jak má oddílové návěstidlo AB vypadat. Neumím tak pochopit, proč ani po půl roce od mého prvního hlášení nebyla zjednána náprava!

Možná by se tedy za této situace mohl již zmíněný článek 728 změnit (samozřejmě myšleno s nadsázkou) takto: *„Oddílová návěstidla AB mívají značení bílými označovacími štítky s černými nápisy, ale pokud je počasí mocnější a štítek prostě upadne, je povoleno, aby návěstidlo zůstalo bez označení."*

Takhle by to přece dávalo logiku. Proč musejí být oddílová návěstidla AB označena nějakým štítkem, když strojvedoucí ví, po které traťové koleji zrovna jede a kilometrickou polohu také zná? Vždyť po každých 100 m je na trati umístěn staničník udávající kilometrickou polohu (a oddílová návěstidla AB jsou umístěna na zábrzdnou vzdálenost, takže možná záměna s jiným je vyloučena). A pokud by bylo náhodou oddílové návěstidlo zhaslé a já bych výpravčímu hlásil jeho poruchu, lokaci návěstidla poznám právě dle staničníku, nebo samozřejmě z TTP příslušné tratě.

Ale protože se asi jen tak nepodaří takovou „opravu" článku 728 prosadit, doufám, že co nejrychleji už skutečně dojde u Bezpráví a na čtyřech návěstidlech AB mezi Přeloučí a Kolínem k dosazení potřebných štítků.

Kamil Bureš